

Onderwerp : gevolgen aanbesteding basisondersteuning
Zaaknummer :
Verantwoordelijk
portefeuillehouder: H. Nederveen
Bijlagen : geen

✿ **Voorgesteld besluit**

1. Voor personele inhuur ten gevolge van de aanbesteding basisondersteuning voor de periode 1 september tot 31 december 2019 een bedrag beschikbaar stellen van € 160.000. Dit bedrag meenemen in de tweede bestuursrapportage.
2. De financiële gevolgen voor de uitbreiding van de formatie van het Team Mens en Gezin met 4 fte meenemen met de begroting van 2020.

✿ **Inhoudelijke toelichting**

Inleiding

In 2018 heeft de aanbesteding van de basisondersteuning (welzijnswerk) plaatsgevonden. De opdracht is gegund aan Tinten (in het Westerkwartier werkzaam onder de naam "De Schans"). In de aanbesteding is de focus gelegd op het verbinden van verschillende ontwikkelingen, het faciliteren van ontmoeting en samenwerking van inwoners en hun initiatieven. Dus minder dan voorheen op de uitvoering van activiteiten en individuele trajecten.

Een deel van de werkzaamheden die niet onder het contract vallen, maar voorheen door gecontracteerde welzijnsorganisaties werd gedaan is verschoven naar de gemeente Westerkwartier. Dit heeft personele gevolgen. Deze gevolgen zijn in de aanbesteding niet meegenomen.

Ontwikkeling basisondersteuning

In de beleidsnota Sociaal Domein (vastgesteld door alle voormalige Westerkwartiergemeenten) is afgesproken de basisondersteuning en toegang in het sociale domein onder de loep te nemen en opnieuw in te richten. In 2018 heeft dit voornemen gestalte gekregen. Het Adviesrapport Basisondersteuning en één Toegang (februari 2018) zoals dat aan de Raad is aangeboden, was het resultaat van een dialoog met inwoners en partners. Belangrijkste conclusies waren:

1. Bij de uitvoering van het welzijnswerk is er een stevige basis gelegd voor het ontwikkelen van samenhangend preventief aanbod in het Westerkwartier.
2. Het is zichtbaar geworden dat de focus van het welzijn nog te sterk op individuele ondersteuning en hiermee op 'hulpverlening' ligt. De collectieve ondersteuning (buurtwerk, samenlevingskracht) is in het Westerkwartier onvoldoende ontwikkeld. Ambitie is om het buurtwerk en ondersteuning daarvan als het fundament van de kracht van de samenleving te versterken.
3. De huidige welzijnspartijen werkten op managementniveau nog onvoldoende samen terwijl dat van belang is nu de herindeling steeds dichterbij komt.

Met name punt 2. en 3. in combinatie met de aanstaande herindeling, maakten dat de (toen nog vier) gemeenten regie hebben gepakt op het activeren van de 'samenlevingskracht' en de wijze van het organiseren van het welzijnswerk vanaf 2019. Dit is het startpunt geweest van de opdracht voor het Aanbestedingstraject, die daaruit volgde.

In de opdrachtformulering voor basisondersteuning zijn genoemd (Adviesrapport febr 2018)

- Buurtwerk (ook benoemd als collectieve preventieve ondersteuning): bijeenkomsten, initiatieven voor groepen inwoners ondersteund door buurtwerkers, opbouwwerkers en bijvoorbeeld cultureel werkers. Deze ondersteuning is direct gericht op het vergroten en versterken van de zelfstandigheid en de eigen kracht van de samenleving. Het bevindt zich op het snijvlak van niveau 1 en niveau 2 van het functioneel model Westerkwartier.
- Individuele preventieve ondersteuning: het Adviesrapport noemt signaleren, voorlichten en ondersteunen bij inwoners en gezinnen door een maatschappelijk werker, gezinscoach of een jeugdwerker.

De aanpak is gericht op het investeren aan de voorkant, op preventie, dus minder dan voorheen op de uitvoering van activiteiten en (regie op) individuele trajecten. Dit deel is weggefallen met de vertrekkende zorg- en welzijnspartners (SPIN, SWGZ, MEE, Vredewold e.a.).

De nieuwe organisatie voor de basisondersteuning: De Schans

De Schans heeft de opdracht gegund gekregen en is per 1 januari 2019 van start gegaan met het organiseren van de basisondersteuning. Hun opdracht is gericht op preventie en op het versterken van de eigen kracht van inwoners. De focus ligt op het verbinden van verschillende ontwikkelingen, het faciliteren van ontmoeting en samenwerking van inwoners en hun initiatieven.

In het gebiedsgericht werken ontmoeten de medewerkers van de gemeente en De Schans elkaar. Deze nieuwe situatie verschilt wezenlijk van de situatie tot 1 januari 2019, want tot die datum deden de toen gecontracteerde partijen ook voor een deel regie en maatwerk. Een bewuste bestuurlijke keuze vanuit de transformatiegedachte dat er een verschuiving plaats moet vinden van geïndiceerde zorg naar preventieve en collectieve vormen van ondersteuning.

Toegang tot maatwerk

De gemeente neemt een sterkere regierol in, onder andere door de toegang tot geïndiceerde voorzieningen gemeentelijk te organiseren. Dit heeft tot gevolg dat ook lichtere vormen van ondersteuning door de consultants worden geïndiceerd. Voor de consultants Jeugd betekent dit een extra taak, omdat dit voorheen werd opgepakt door de voormalige welzijnsorganisaties.

De consultant heeft in de nieuwe inrichting van het sociaal domein meer regie op de ingezette ondersteuning. Dit betekent dat het volledige proces van melding, indicatiestelling, evaluatie, bijstelling en afronding onder regie van de consultant plaatsvindt.

Gevolgen aanbesteding

In 2018 liepen twee processen parallel. Enerzijds het opnieuw inrichten van de basisondersteuning en de toegangstaken in het sociaal domein en anderzijds de herindeling. Grotendeels liepen deze processen samen op. De belangrijkste uitgangspunten van het sociaal domein zijn vertaald in de detailstructuur. Echter, personele consequenties van de aanbesteding zijn niet vertaald naar het functieboek. Uitgangspunt was de formatie in de bestaande gemeenten, ISD en Novatec. Daardoor zijn de formatieve gevolgen van de herinrichting sociaal domein niet meegenomen.

De gemeente wil met de nieuwe manier van werken investeren in de voorkant om zo te voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op een maatwerkvoorziening. Effecten van de omslag zijn echter niet op korte termijn merkbaar. We zien ook bij andere gemeenten dat dit tijd kost. Een jaar is daarvoor te kort. We verwachten dat de inzet van De Schans naar verloop van tijd zal doorwerken in vermindering van het aantal aanvragen dat bij de gemeente terecht komt. Nu is dat nog te vroeg en worden de inwoners door de gemeente geholpen.

Welke formatie is nodig

We hebben op casusniveau onderzocht of de verdeling van het aantal casussen tussen De Schans en de gemeente op basis van de aanbesteding op een juiste manier plaatsvindt. Uit dat onderzoek blijkt dat de verdeling over het algemeen goed plaatsvindt. Van de 36 casussen die we hebben onderzocht waren er twee casussen die wij in behandeling hadden, maar bij De Schans thuis horen.

Op basis van de ervaringen van vorige jaren hebben we een berekening gemaakt voor de inzet die nodig is. Daaruit blijkt dat er tot het eind van het jaar een inhuurbudget van € 160.000,00 nodig is en dat de vaste formatie voor het Team Mens en Gezin moet worden uitgebreid met 4fte. Tot op heden hebben we de kosten onder externe inhuur gebracht, maar gelet op de beperkte middelen kan dat niet langer, terwijl de afhandeling van aanvragen wel door moet gaan.

Financiën

Er dient een aanraming plaats te vinden van € 160.000. Op advies van het Team Financiën wordt dit verwerkt in de tweede bestuursrapportage. De financiële gevolgen voor de vaste formatie worden verwerkt in de begroting 2020.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel 1 oktober 2019,

Besluit:

1. Voor personele inhuur ten gevolge van de aanbesteding basisondersteuning voor de periode 1 september tot 31 december 2019 een bedrag beschikbaar stellen van € 160.000. Dit bedrag meenemen in de tweede bestuursrapportage.
2. De financiële gevolgen voor de uitbreiding van de formatie van het Team Mens en Gezin met 4 fte meenemen met de begroting van 2020.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier,
d.d. 13 november 2019.

A. van der Tuuk
Voorzitter

J.L. de Jong
Griffier